

Droogte

3

Industrie & landbouwgewassen

Op de derde plaats staan proceswater voor de industrie en de teelt van dure landbouwgewassen die met een beetje extra water gered kunnen worden. Denk bij die gewassen aan bollen, boomteelt of siergewassen. Bij proceswater voor de industrie gaat het om frisdrankindustrie, bierbrouwers, aardappelzetmeelindustrie, sommige chemische industrieën en papierindustrie.

Meer informatie:

- *Informatie over droogte:* Unie van Waterschappen, www.uvw.nl onder het kopje "veel gestelde vragen"
- *Informatie over rijkswateren:* www.08008002-rijkswaterstaat.nl of bel 0800-8002.
- Provincies geven 's zomers informatie over de zwemwaterkwaliteit.

4

Scheepvaart & overig

Op de vierde en laatste plaats komen scheepvaart, natuur (voor zover de schade te herstellen is), waterrecreatie en binnenvisserij. Daarnaast overige landbouw en overige industrie die niet direct afhankelijk is van proceswater. Het water gaat dan naar de regio of de bedrijven waar de meeste schade te voorkomen is.

Wat kunt u zelf doen?

U kunt zelf ook uw steentje bijdragen om problemen te helpen voorkomen bij droogte. Zorg er voor dat regenwater goed de bodem van uw tuin in kan sijpelen. Kies daarom voor (half)open verharding zoals grind, houtsnippers of voor een onverhard pad. Schep compost (humus) door de bodem van uw tuin. Een humusrijke bodem houdt meer water vast. Geef uw planten één keer per week een flinke hoeveelheid water ('s ochtends vroeg of aan het eind van de middag) i.p.v. elke dag een beetje.

Colofon:

Deze uitgave is een initiatief van Waterberaad Amstelland. Waterberaad Amstelland is een samenwerkingsverband van de Hoogheemraadschappen Amstel, Gooi en Vecht en De Stichtse Rijnlanden, de provincies Utrecht en Noord-Holland, Rijkswaterstaat en gemeenten in het beheergebied van de twee Hoogheemraadschappen. De landelijke campagne Nederland leeft met Water ondersteunt de publicatie.

Tekst, redactie en fotografie: Korbee & Hovelynck bv
Fotografie: Eut van Berkum fotojournalistiek
Vormgeving: Inpladi BV

Wat is het?

Wat doet de overheid?
Veiligheid
Drinkwater
Water voor natuur
Scheepvaart

Droogte

De Rijn en de Maas zijn de belangrijkste rivieren die water aanvoeren naar Nederland. Via zijrivieren en kanalen stroomt het water ons land binnen. Het Rijk, provincies en de waterschappen hebben onderling afspraken gemaakt over het verdelen van al het water in Nederland.

Zo krijgt iedereen genoeg. Wij denken dan als eerste aan drinkwater, water voor de boeren om hun land te sproeien en de natuur. Maar ook de scheepvaart heeft voldoende water nodig om te kunnen varen. Industrie en elektriciteitscentrales gebruiken rivierwater als koelwater of als water om producten mee te maken. Als het weinig regent en de waterstand in de grote rivieren laag is, kan er onvoldoende water zijn om iedereen van water te voorzien. Dan spreken we van droogte of watertekort.

Wat merken we eigenlijk van droogte?

- Het waterpeil in meren en rivieren daalt.
- De temperatuur van het buitenwater stijgt.
- Poeltjes en vennetjes drogen op.
- Er ontstaat (bos)brandgevaar. Roken en open vuur in de natuur zijn verboden.
- Natuur en de landbouw krijgen het moeilijk door tekort aan water. Zaden ontkiemen niet en gewassen groeien minder goed. Kwetsbare planten verdrogen en vissen kunnen sterven. Soms mogen boeren hun land niet meer sproeien.
- Het zwemwater kan ongezond worden vanwege blauwalg en botulisme. Op sommige plekken geldt daarom een zwemverbod.
- Veenkades kunnen verzwakt raken door uitdroging en kunnen inzakken.
- Er kunnen minder schepen varen of ze kunnen minder lading per keer vervoeren.
- Er is minder koelwater beschikbaar voor industrie en elektriciteitscentrales.

1

Veiligheid

Wie krijgt er nu als eerste water wanneer het echt droog is en water schaars is? In droge tijden gelden andere afspraken dan normaal. De waterbeheerders (waterschappen, Rijkswaterstaat en de provincies) zorgen er dan voor dat het water eerst naar de belangrijkste doelen gaat.

Veiligheid staat op één. Water gaat het eerste naar plaatsen waar het nodig is voor de veiligheid (voorkómen van uitdroging dijken en kades) en naar plaatsen waar schade kan ontstaan die niet meer te herstellen is. De waterbeheerders zorgen ervoor dat de waterstand hoog genoeg blijft, zodat de dijken en de natuur niet teveel uitdrogen. Vooral in onze veengebieden kan uitdroging van veenkades tot veiligheidsproblemen leiden, zoals in Wilnis waar in 2003 de veenkade het begaf. De waterschappen letten daarom tijdens inspecties extra goed op de staat van de kades. Bovendien hebben ze alle vergelijkbare veenkades voorzien van een extra versteviging van zand, waardoor de kans op een zelfde gebeurtenis zeer klein is. Door droogte kan ook de veenbodem gaan verzakken. Dat kan leiden tot onomkeerbare schade aan oevers, gebouwen en wegen.

2

Drinkwater & elektriciteit

Op de tweede plaats staan drinkwatervoorziening en elektriciteitscentrales. Drinkwater is natuurlijk erg belangrijk. Maar omdat de voorraden drinkwater in Nederland enorm groot zijn, hoeft het niet op de eerste plaats te staan. De energievoorziening staat alleen op de tweede plaats als de levering van elektriciteit echt in gevaar komt doordat er te weinig (of te warm) koelwater is. Elektriciteitscentrales en industrieën gebruiken water om te koelen. Het opgewarmde koelwater lozen ze, waardoor de temperatuur in kanalen en rivieren verder oploopt. In te warm water kunnen vissterfte, botulisme en blauwalgen voorkomen. Daarom maakt Rijkswaterstaat afspraken met de elektriciteitsbedrijven over de temperatuur van het water dat ze mogen lozen.